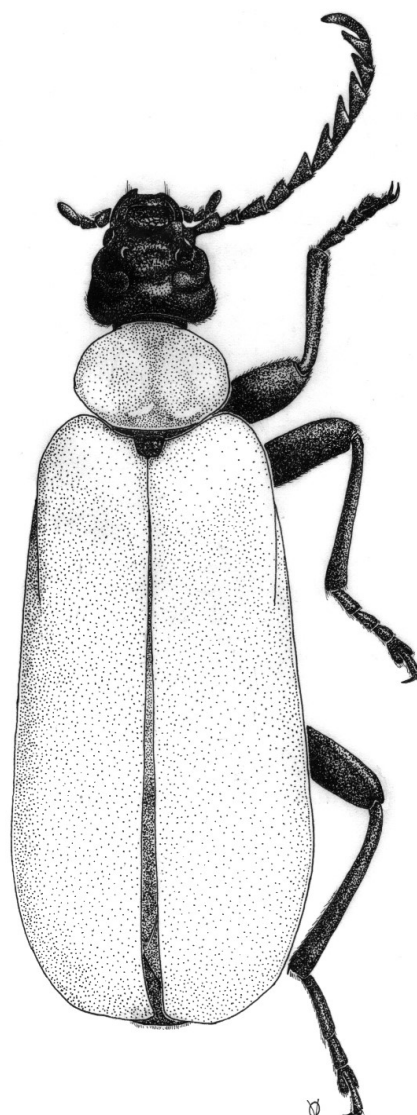

Sektie
Everts
Info 146

Mededelingenblad van de
Sektie *Everts*
Nederlandse Entomologische Vereniging

februari 2025

Bestuur van de sekte

Oscar Vorst (voorzitter)

Ruud Jansen (secretaris) – everts@nev.nl

Anton Threels (penningmeester)

Jan Wieringa (nieuwsbrief)

Gert van Ee (bijeenkomsten)

Overige Info

Lidmaatschap € 7,50 per jaar, NL95INGB0004058536, Sektie Everts.

Sektie Everts Info Verschijnt 4 keer per jaar in een digitale en gedrukte ledenversie én een webversie. De ledenversies zijn alléén voor leden en mogen niet verder worden verspreid.

Website nev.nl/secties/kevers/

Nieuwe leden

Bart Bosmans

René van Bruggen

Wouter Depaepe

Sjoerd Faber

Kevin Scheers

René Wiersma

Reinder Wijma

Opgezegd

Lucas Alferink

Cynthia Pronk

Agenda

1 maart 2025	Voorjaarsbijeenkomst Schoonrewoerd
10 mei 2025	Voorjaarsexcursie Leenderbos
21 juni 2025	Extra excursie De Hoeptuin, Castricum
5-7 sept 2025	Weekendexcursie Lindevallei, Wolvega

Inleveren soortenlijstjes excursies 2024

Draag bij aan het verslag van de excursies van vorige jaren door je soortenlijsten aan te leveren als Orde- of Klasse-export. Zie de contactgegevens op pagina 2.

Excursies 2024	Verslag	Deadline
Woldlakebos	Jan Wieringa	15-12-2024
Hondsbossche Duinen	Gert van Ee	15-2-2025
Onlanden	Oscar Vorst	1-6-2025

Bestuur

Oscar Vorst was de afgelopen 5 jaar voorzitter van de sectie en zijn termijn loopt af. Het bestuur draagt Aglaia Bouma voor als nieuw bestuurslid. Als ook andere leden zich willen kandideren kunnen zij dit voor de bijeenkomst op 1 maart in Schoonrewoerd melden bij de voorzitter.

Voorjaarsbijeenkomst Schoonrewoerd zaterdag 1 maart

De komende bijeenkomst wordt zoals gebruikelijk gehouden in het **Natuurcentrum “De Schaapskooi”**, Overboeicop 15, 4145 NN te Schoonrewoerd, tel. 0345-641201. Meer info over de locatie op natuurcentrum5hl.nl. In het centrum is koffie en thee (en allerlei andere drankjes) te koop, maar geen lunch. Neem dus zelf een lunch mee. Er kan wel soep worden besteld voor bij de lunch. De bijeenkomst start om 10.30 uur. Aankomst vanaf 10.00 uur met koffie.

Ochtend

- Welkom door de voorzitter
- Verkiezing nieuw bestuurslid
- Excursies en bijeenkomsten 2025 – Gert van Ee
- Kevers in de Kennemerduinen – Oscar Vorst
- Kevers in Costa Rica – Eric Brüning

- De keverkamer van Aglaia Bouma – Aglaia Bouma
- Het werken in de kevercollectie van Naturalis – Ad Littel
- Kevers en boomvallen – Paul van Wielink

Lunch (met soep) – gelegenheid de boeken te bekijken die verloot gaan worden

- Leukste vondsten van 2024. Net als in november kunnen leden die bijzondere vondsten hebben gedaan het afgelopen jaar hier kort iets over vertellen. Maximaal 10 minuten per persoon. Bij voorkeur van tevoren contact opnemen met de secretaris (everts@nev.nl) en de nieuwe voorzitter (Jan Wieringa). Aan de laatste kan ook alvast een presentatie worden gestuurd, anders gelieve deze meenemen op een USB-stick.
- Boeken verloting uit nalatenschap Jan Krikken – Oscar
- De rest van de middag is er gelegenheid om **probleemkevers** die je hebt meegenomen te laten zien aan anderen die er mogelijk wel uitkomen. Dus heb je kevers die je niet kunt determineren of waar je twijfels over hebt; twijfel niet langer en neem ze mee naar Schoonrewoerd. Ook als je vragen hebt over hoe kevers te *prepareren* of *genitaliën uit te prepareren* dan kun je dat deze middag vragen. Het is handig als je relevante literatuur meeneemt en sommigen ook een binoc om de kevers beter te kunnen bekijken.

Keverboeken in 2023

Oscar Vorst

Beknopt overzicht van enkele boeken die bij de studie van de Nederlandse keverfauna wellicht van pas komen.

- BARCLAY, M.V.L. & P. BOUCHARD, 2023. – *Beetles of the world: A natural history*: 240 pp. Princeton University Press, Princeton. €30
- LAGARDE, M. & M. SECQ, 2023. – *Catalogue et distribution des Coléoptères Histeridae de France métropolitaine. Mémoires de la Société Linnéenne de Bordeaux* 20: 1-286. €20
- SAMA, G., 2023. – *Atlas of the Cerambycidae of Europe and the Mediterranean area. Volume 2: Northern Africa from Morocco to Egypt and Atlantic Islands (Canary Islands, Madeira, Azores and close small isles)*: [i], 435 pp. Natura Edizione Scientifiche, Bologna. HB €130

Alle werken zijn aanwezig in de bibliotheek van de NEV en aldaar te leen voor leden van de vereniging: bibliotheek@naturalis.nl

Aankondiging kniptorrenproject 2025-2027

EIS Kenniscentrum Insecten

Projectdoelen

In 2025 start een kniptorrenproject vanuit EIS Kenniscentrum Insecten, met financiering van het Cultuurfonds. Het doel is om binnen dit project zo veel mogelijk verspreidingsgegevens van alle Nederlandse kniptorren uit de Benelux te verzamelen, door het digitaliseren en determineren van collectiemateriaal uit Nederlandse natuurhistorische collecties, het versneld valideren van waarnemingen via waarneming.nl en het verzamelen en ontsluiten van persoonlijke collectiegegevens. Parallel loopt een digitalisatieproject in Brussel (KBINS), waarbij collectiemateriaal van alle Belgische kniptorren wordt gedetermineerd en gedigitaliseerd.

Heb je gegevens van kniptorsoorten uit Nederland? Persoonlijke databases ontvangen wij graag via mail aan Koen Verhoogt.

Heb je gegevens van kniptorren, of ongedetermineerd materiaal uit België? Neem hierover contact op met David Muls.

In de loop van het voorjaar van 2025 zullen excursies in het kader van dit project worden aangekondigd. In 2026 zal tijdens de voorjaarsbijeenkomst van Sektie Everts een determinatiecursus kniptorren worden gegeven. Als tegen die tijd een concept voor een nieuwe tabel voor kniptorren gereed is zal die daar worden getest.

Op de hoogte blijven?

Wil je op de hoogte blijven van de ontwikkelingen binnen het kniptorrenproject? Schrijf je dan in voor de nieuwsbrief of neem contact op met Rick Buesink of neem een kijkje op de projectpagina op eis-nederland.nl.

Agrypnus murina. Foto Aglaia Bouma.

Dubbelgangers

Herkenning van de Nederlandse *Hydroporus*-soorten uit de *palustris*-groep (Coleoptera: Dytiscidae)

Bas (MBP) Drost

Het is alweer negen jaar geleden dat Jan Cuppen voor de Sektie een perfecte workshop hield over het waterkevergenus *Hydroporus* (Cuppen, 2016). Aangezien van dit genus veel soorten voorkomen in Europa, worden ze voor het gemak ingedeeld in groepjes. In dit artikel ga ik dieper in op *palustris*-groep, waarvan in Noordwest-Europa vier soorten bekend zijn: *Hydroporus palustris*, *H. incognitus*, *H. striola* en *H. notatus* (Nilsson & Holmen, 1995).

Zij hebben de volgende gemeenschappelijke kenmerken:

- de dekschilden hebben een zeer fijne micro-reticulatie tussen de punten (vergroting minstens 50x);
- het halsschild heeft heel fijne, soms onduidelijke zijranden;
- op de dekschilden ontbreken duidelijke puntrijen. Soms vage restanten van puntrijen bij *H. palustris* en *H. incognitus*;
- bekijk de kever van opzij, daar waar het dekschild het halsschild nadert. De zijrand van het dekschild heeft een smal naadje, dat in een flauwe bocht reikt tot het halsschild. (Bij *H. planus* bijvoorbeeld, loopt het naadje recht naar het halsschild). De dekschildzijden en de apex zijn geelbruin en hebben naast het schildje een bruine of gele vlek. Het halsschild heeft geelbruine zijden. Al deze vlekjes kunnen helder of donker en vaag zijn. Sommige uitgekleurde exemplaren zijn geheel roodachtig, waardoor ze verwisseld kunnen worden met *Hydroporus tristis*. De kleurvariaties maken het determineren van deze groep complex.

Ik heb gezocht naar kenmerken die de determinaties kunnen vereenvoudigen:

- de habitus en de lengte van de kever.
- de punctering van de anaalsterniet;
- de vorm van het mannelijk genitaal bij zijaanzicht;
- de dwarsricheltjes op het prosternaaluitsteeksel;

Het prosternaaluitsteeksel bevindt zich tussen de voor- en middenpoten (fig. 5-8). De aansluiting van dit uitsteeksel op het prosternum is voorzien van een aantal kleine dwarsricheltjes, maar die zijn vaak slecht te zien. Daarom heb ik deze foto's andersom genomen, vanaf de kop richting achterlijf. En dan blijkt dat ook *H. palustris* fijne dwarsricheltjes heeft. Veel bekende determinatiesleutels gaan ervan uit dat de dwarsricheltjes bij *H. palustris* ontbreken en gebruiken dat als determinatiekenmerk. Ten onrechte dus!

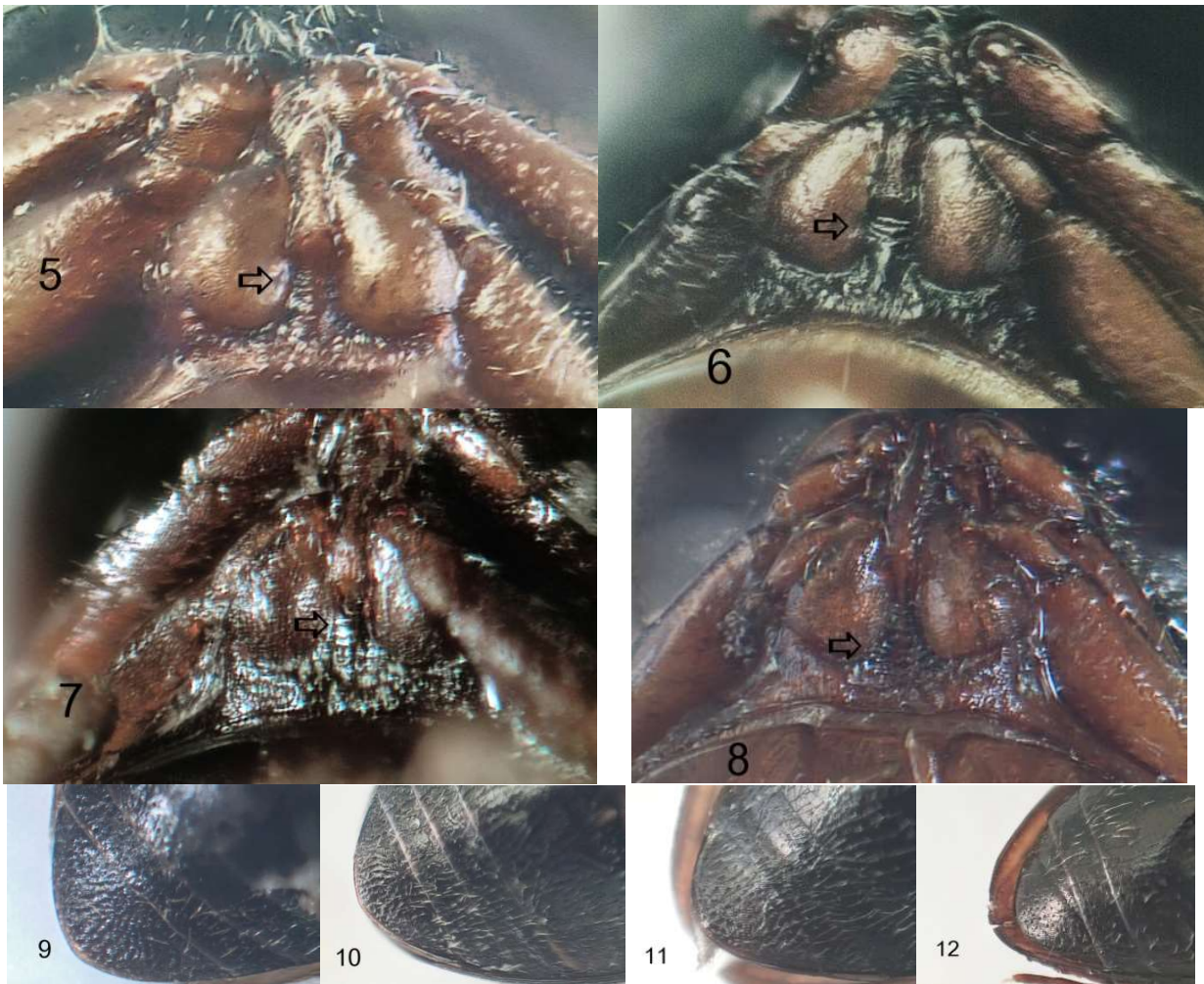
De styli van het vrouwelijk genitaal uit de *palustris*-groep heb ik niet als kenmerk opgenomen. Ze zijn teer en weinig chitineus en vervormen gemakkelijk. Bovendien merkte ik dat de afbeeldingen uit Franciscolo (1979) niet altijd overeenkomen met

de styli van Nederlandse exemplaren. Dat geldt in ieder geval voor *Hydroporus striola*.

Ik heb ervan afgezien een sleutel te maken voor de *palustris*-groep: de soorten zijn daarvoor te variabel. In plaats daarvan beperk ik me tot soortbesprekingen met aanvullende foto's.

Figuur 1-4. *Hydroporus*, *habitus*: 1. *H. palustris*; 2. *H. incognitus*; 3. *H. striola*; 4. *H. notatus*.

Figuur 5-8. *Hydroporus*, *prosternaaluitsteeksel* gezien vanaf de kop: 5. *H. palustris*; 6. *H. incognitus*; 7. *H. striola*; 8. *H. notatus*.

Figuur 9-12. *Hydroporus*, *anaalsterniet*: 9. *H. palustris*; 10. *H. incognitus*; 11. *H. striola*; 12. *H. notatus*.

***Hydroporus palustris* (L.)**

Lengte 3,3-3,8 mm. De dekschilden zijn gewoonlijk zwart met een uitgebreid licht vlekkenpatroon (fig. 1). Dit patroon en de kleur van de vlekken (geel tot donkerbruin) kan echter per individu sterk verschillen. Het prosternum is altijd roodachtig en nooit zwart. Houd rekening met verse, onuitgekleurde imago's van *H. striola* en *H. incognitus*: die hebben nog gele of rode prosternums. Het prosternaaluitsteeksel is vanaf de kop gezien mat roodachtig, met enkele kleine, oppervlakkige dwarsricheltjes (fig. 5, pijltje). De anaalsterniet is grof gepunteerd en op de meeste plaatsen diep, onregelmatig gegroefd (fig. 9). Het mannelijk genitaal is langgerekt en eindigt als een rechte, lange spitse punt (fig. 13). Het mannetje heeft als enige van de vier soorten zeer ongelijke voorklawtjes. De voorste klauw is sterk gekromd en aan de onderzijde uitgehoud (Balfour-Browne, 1940). *H. palustris* is een zeer algemene soort en komt vooral in eutrofe wateren voor. De soort komt weinig voor in zure, snelstromende of temporaire wateren.

***Hydroporus incognitus* Sharp**

Lengte 3,3-3,8 mm. Deze soort is aanzienlijk donkerder dan *H. palustris*. In vergelijking met donkere exemplaren van *H. palustris* oogt hij wat robuuster, terwijl de grootste breedte zich iets voorbij het midden van de dekschilden bevindt (fig. 2). Verwisseling met het vrouwtje van *H. striola* komt soms voor, maar die soort is meer ovaal van vorm. Het prosternum is bij uitgekleurde exemplaren van *H. incognitus* zwart, maar bij verse, onuitgekleurde exemplaren roodachtig van kleur. De dwarsricheltjes op het prosternaaluitsteeksel zijn tamelijk breed en zwartglanzend (fig. 6, pijltje). De anaalsterniet is grof gepunteerd en voor een deel gegroefd (fig. 10). Het mannelijk genitaal is in het midden wat breder en sterker gebogen; de top is minder lang en spits (fig. 14). De soort is in Nederland vrij algemeen in poeltjes en spoor sloten die gevoed worden door regen- en kwelwater, maar is ook te vinden in veenplasjes en in beschaduwde bospoelen tussen bladeren.

Figuur 13-16. *Hydroporus*, mannelijk genitaal, lateraal: 13. *H. palustris*; 14. *H. incognitus*; 15. *H. striola*; 16. *H. notatus*.

***Hydroporus striola* (Gyllenhal)**

Lengte 3-3,4 mm. Dit is een kleine, meestal wat donkere soort met vage bruingele vlekken op de dekschilden nabij het schildje (fig. 3). Bij zijaanzicht zijn de halsschild- en dekschilden eveneens geelbruin. Exemplaren die op deze plaatsen heldergeel zijn, worden zelden gevonden. Het prosternum is bij uitgekleurde exemplaren van *H. striola* zwart, maar bij verse, onuitgekleurde exemplaren roodachtig. De dwarsricheltjes op het prosternaaluitsteeksel zijn glimmend en zwart, duidelijk smaller dan bij *H. incognitus* (fig. 7, pijltje). De anaalsterniet is spaarzamer en verder uiteen gepuncteerd. De ondergrond is zeer mat door een (meestal) rondmazige reticulatie (fig. 11). Het mannelijk genitaal is veel kleiner dan bij de voorgaande twee soorten en heeft aan de top een karakteristiek minuscule haakje (fig. 15). De soort is vrij zeldzaam en komt vooral voor in ondiepe poeltjes, greppels en slootjes die gevoed worden door regenwater en/of kwel. Langs de kust ook in duinpoeltjes gevonden. *H. striola* is ook gemeld uit de Verenigde Staten (Balfour Browne, 1940).

***Hydroporus notatus* Sturm**

Lengte 2,9-3,2 mm. Een kleine, langgerekte zwartbruine soort met opvallende heldergele dekschildvlekken naast het schildje. De dekschildzijden zijn breed heldergeel met halverwege een zwarte streep die naar de apex loopt. De schildvlekken en de gele zijrand zijn soms bij de schouder met elkaar verbonden. De halsschildzijrand is bij de voorhoeken geelachtig. *H. notatus* heeft een opvallend grote kop, die bijna zo breed is als het halsschild (fig. 4). Het prosternum is rood en glanzend. Bij de grotere *H. palustris* is het prosternum rood en korrelig. Het prosternaaluitsteeksel heeft brede dwarsricheltjes die eindigen in een kuiltje (fig. 8, pijltje). De anaalsterniet is net als bij *H. striola* verder uiteen gepuncteerd, maar wel glanzender (fig. 12). Het mannelijk genitaal is gebogen en eindigt spits, maar is veel kleiner dan bij *H. palustris* en mist het minuscule haakje van *H. striola* (fig. 16). Deze soort is in Nederland zeer zeldzaam en bekend van Ommen (1918, coll. RMNH), Hall (1981) Renswoude (Nieukerken, 1992) en van Nieuw-Amsterdam (1996) (Maanen et al., 1997). Een uitgebreide beschrijving van de vindplaats te Hall geeft Cuppen (1983). De soort leeft in ondiepe droogvallende, mesotrofe greppels en plasjes die gevoed worden door kwelwater.

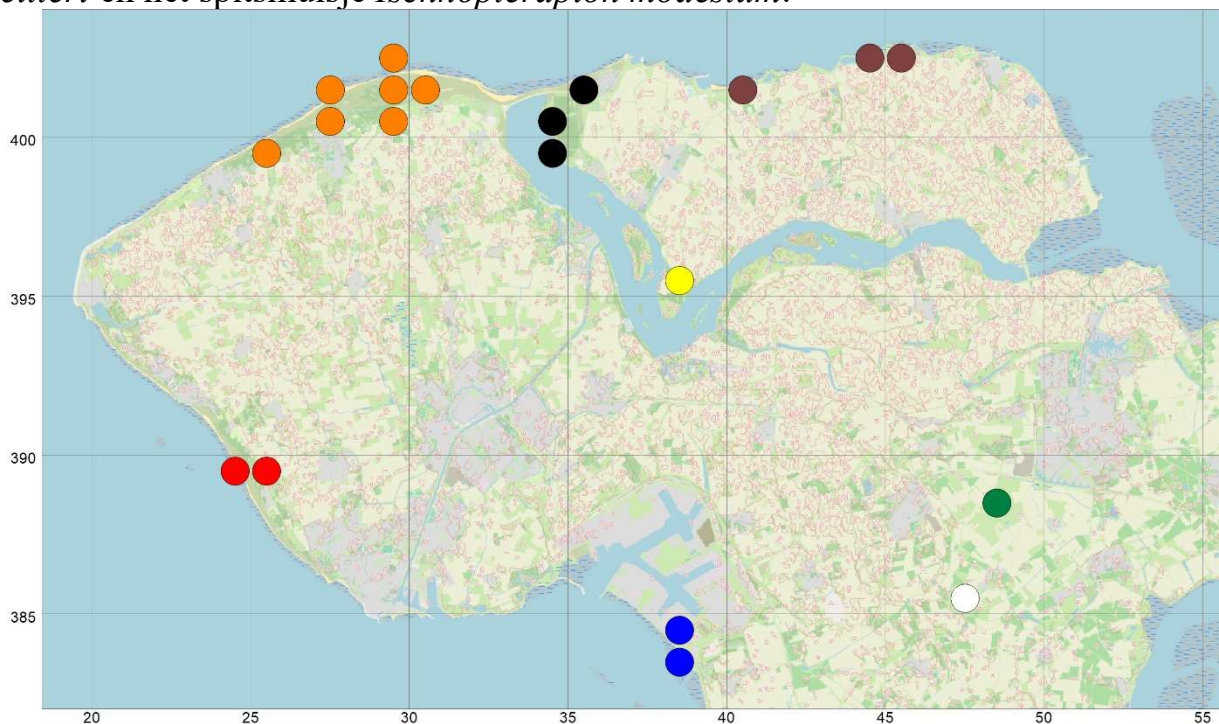
Literatuur

- BALFOUR-BROWNE F. 1940. British Waterbeetles Vol. 1. Ray Society London: 1-375, Plates 1-5.
- CUPPEN HPJJ. 1983. Een oecologisch onderzoek naar de macrofauna van een temporair kwelmoeras op de Oost-Veluwe. 1. De waterkevers. Regionale Milieuraad Oost-Veluwe: 1-15.
- CUPPEN JGM. 2016. De Nederlandse soorten van het genus *Hydroporus*. Eigen uitgave, ten behoeve van de Workshop NEV Sektie Everts op 5 maart 2016: 1 – 18.
- FRANCISCOLO ME. 1979. Coleoptera Haliplidae, Hygrobiidae, Gyrinidae, Dytiscidae. Fauna d'Italia, Vol. XIV. Edizione Calderini Bologna: 1-804.
- MAANEN B van, TEMPELMAN D & SMIT H. 1997. *Pierigia koenikei* new for the Dutch fauna and new Dutch records of *Pierigia intermedia* and *Vietsia scutata* (Acari: Hydrachnellae) Entomologische Berichten 57: 113-118.
- NIEUKERKEN EJ. 1992. Dytiscidae – In: Drost MBP, Cuppen HPJJ, Nieukerken EJ & Schreijer M (red.). De waterkevers van Nederland. Uitgeverij KNNV, Utrecht: 90-160.
- NILSSON AN & HOLMEN M. 1995. The aquatic Adephaga (Coleoptera) of Fennoscandia and Denmark. II Dytiscidae. Brill, Leiden: 1-192.

Verslag excursie Walcheren – 9-11 september 2022

Oscar Vorst, Frank van Nunen, Ruud Jansen, Cor van de Sande, Gert van Ee, Jan Wieringa, Tim Struyve, Jan Muilwijk, Rob Rossel, Ad Littel, Aglaia Bouma & Anton Threels

Alweer enige tijd terug bezocht de Sektie de provincie Zeeland, waar we vanuit Hoeve Weltevreden te Oostkapelle een aantal terreinen op Walcheren, Noord- en Zuid-Beveland inventariseerden (Figuur 1). Vermeldenswaardig is het weer, dat op vrijdag en vooral zaterdag zeer nat was: er werd in Vlissingen op die dagen 61 mm regen gemeten. Desondanks konden er in totaal 492 soorten worden waargenomen en tot op de soort gedetermineerd, waarvan er 22 nieuw voor de provincie Zeeland waren ten opzichte van de catalogus van Vorst (2010). Daarnaast werden er 57 soorten voor het eerst weer na het peiljaar 1966 waargenomen in de provincie. Voor de waterkruiper *Aulacochthebius exaratus* was het zelfs de eerste Nederlandse waarneming sinds 1966. Het aantal wedervondsten is opvallend hoog, zeker in verhouding tot het aantal nieuwe soorten. De verklaring hiervoor ligt in het feit dat de provincie Zeeland juist in de periode tot 1966 goed onderzocht werd. Dit was goeddeels het werk van P.J. Brakman, die intensief in zijn thuisprovincie verzamelde. In de periode daarna was de aandacht juist relatief gering, waardoor er nu een groot aantal soorten kon worden ‘herontdekt’. Daarnaast behoren zes van de waargenomen soorten tot de nieuwkomers, die pas na het jaar 2007 ontdekt werden: de loopkevers *Ocys tachysoides* en *Bembidion latinum*, de spitshalskever *Silvanus recticollis*, de somberkever *Synchita undata*, de harige schimmelkever *Ephistemus reitteri* en het spitsmuisje *Ischnopterapion modestum*.

Figuur 1. Ligging van de bezochte terreinen: rood = Groot Vroon (D), geel = Goudplaat (G), bruin = Inlages Noord-Beveland (I), blauw = Kaloot (K), oranje = Duinen van Oranjezon (O), groen = De Poel Noord (PN), wit = De Poel Zuid (PZ), zwart = Schotsman (S).

Er werden in totaal acht terreinen bezocht. Op Walcheren waren dat Groot Vroon, gelegen in de duinen nabij Dishoek, en de duinen van Oranjezon. **Groot Vroon** (D) is een kruidenrijk duingrasland met een aantal deels drooggevalle poelen. Hier werd voornamelijk gesleept en de water- en oeverfauna van de poelen bemonsterd (fig. 2), hetgeen 163 soorten opleverde, waaronder een aantal opmerkelijke waterkevers: *Haliphus mucronatus*, *Berosus affinis*, *Aulacochthebius exaratus* en *Bagous collignensis*. Ook werd hier het zeldzame prachtkevertje *Aphanisticus pusillus* verzameld, een mineerder van zeggen. In de duinen van **Oranjezon** (O) werden diverse biotopen bemonsterd: naast binnenduinrandbos en duingrasland werden ook de zeereep en het strand onderzocht, alsmede een zadelzwam, hetgeen resulteerde in 70 soorten. In de zeereep werd naast de gebruikelijke soorten als *Calathus mollis*, *Aegialia arenaria*, *Phylan gibbus* en *Otiorhynchus atroapterus* ook de gele zwartlijf *Xanthomus pallidus* in aantal waargenomen.

Figuur 2. Een van de poelen op Groot Vroon (foto O. Vorst).

Op Noord-Beveland werden naast de inlages aan de noordkust twee terreinen aan de noordoever van het Veerse Meer bezocht. Het betreft twee voormalige zandplaten, die na de afsluiting van de zee, ruim zestig jaar gelden, zijn verzoet: **Schotsman** (S) en **Goudplaat** (G). Hier werden respectievelijk 104 en 82 soorten kevers waargenomen. Op de Schotsman werd door meerdere deelnemers een hoop houthaksel gezeefd, de woonplaats van 43 soorten kevers, waarvan de volgende zeker het vermelden waard zijn: de kortschildkevers *Brachygluta waterhousei*, *Rugilus angustatus*, *Medon apicalis* en *Sunius propinquus*, de spitshalskever *Silvanus recticollis* en de snoerhalskever *Cordicollis instabilis*. Op de Goudplaat werden

vooral waterkevers verzameld, hetgeen behalve *Haliphus mucronatus* en een enkel exemplaar van *Berosus affinis* weinig noemenswaardigs opleverde. Wel werden hier nog de oeverbewonende kortschildkevers *Pseudomedon obsoletus* en *Acylophorus glaberrimus* gevonden.

Figuur 3. Kweldertje op Noord-Beveland (foto O. Vorst).

De **inlages** (I) langs de noordkust van Noord-Beveland, gelegen aan de Oosterschelde, leverden 149 verschillende soorten, waaronder een groot aantal soorten van brakke en zilte milieus. Een klein kweldertje (fig. 3) leverde typische soorten als de loopkevers *Bembidion normannum*, *Pogonus chalceus* en *Dicheirotichus gustavii*, de kortschild *Halobrecta flavipes* en het prachtige paarse spitsmuisje *Pseudaplemonus limonii* dat zich ontwikkelt in blootliggende wortelstokken van lamsoor. Veel interessants leverde een grote hoop veek (fig. 4). Onder de 67 hier gevonden soorten bevonden zich onder meer de volgende kustbewoners: de loopkevers *Pogonus littoralis* en *Dicheirotichus obsoletus*, de kortschilden *Brachygluta waterhousei*, *B. helferi*, *Atheta vestita*, *Bledius limicola* en *Quedius simplicifrons*, de schimmelkever *Corticaria crenulata*, de snoerhalskevers *Cyclodinus constrictus* en *Cordicollis instabilis* en de snuitkever *Pselactus spadix*. Een wierbank op een klein zandstrandje (fig. 5) bood een onderkomen aan enkele typische bewoners: *Cercyon littoralis* en de zeldzame *C. depressus*, de spiegelkever *Hypocaccus dimidiatus maritimus*, de kortschilden *Phytosus spinifer*, *Ph. balticus* en *Diglossa mersa* en de zwartlijf *Phaleria cadaverina*.

Op Zuid-Beveland leverde een bezoek aan de, aan de Westerschelde gelegen, **Kaloot** (K) 16 keversoorten op, waaronder een exemplaar van de kustbewonende

Figuur 4. Veek aan de kust van Noord-Beveland (foto O. Vorst).

loopkever *Cillenys lateralis*. Tenslotte werden hier twee binnenlandse weidegebieden bezocht, gelegen ten noorden en ten zuiden van Nisse, beide de Poel genaamd. De **Poel Noord** (PN) bestaat uit een zeer open graslandterrein, waar door moertering in het verleden een afwisselend terrein met diverse poelen en hoogteverschillen is ontstaan. In totaal werden hier 124 soorten waargenomen. Door de droge zomer was er echter zeer weinig water anders dan een door een pomp gevoede poel. Behalve de poel werd ook een drooggevalen greppel bemonsterd met behulp van een keverzeef, hetgeen 59 soorten opleverde, waaronder het zeldzame loopkevertje *Paratachys bistriatus*, de kortschilden *Platystethus nodifrons* en *Tetartopeus rufonitidus* en het haantje *Longitarsus reichei*. In de poel werd een exemplaar van de zeldzame, warmteminnende *Helophorus longitarsis* gevangen. De **Poel Zuid** (PZ) is een kleinschalig weidelandschap met heggen en poelen, welke laatste vrijwel geheel droog stonden. Hier werden naast twee poelen ook de pas afgezaagde, sappende stronken van enkele populieren onderzocht. Dit laatste leverde 52 soorten, waaronder de kortschilden *Acrolocha sulcula*, *Atheta oblita*, *Siagonium quadricorne*, *Philonthus concinnus*, *Ph. corruscus* en *Megalinus glabratus*, de glanskever *Carpophilus marginellus* en de harige schimmelkevers *Cryptophagus denticulatus* en *Ephistemus reitteri*. Op de oever van een poel werd de loopkever *Bembidion latinum* verzameld, een nieuwkomer die in de Zeeuwse Delta inmiddels verbreid is.

Literatuur

VORST, O. (ed.), 2010. Catalogus van de Nederlandse kevers (Coleoptera). Monografieën van de Nederlandse Entomologische Vereniging 11.

Figuur 5. Strandje met wier aan de kust van Noord-Beveland (foto O. Vorst).

Lijst van aangetroffen keversoorten tijdens de excursie naar Walcheren en omstreken, 9-11 september 2022, met in totaal 492 soorten. De gebruikte afkortingen voor de **waarnemers**: AB = Aglaia Bouma, AL = Ad Littel, AT = Anton Threels, CS = Cor van de Sande, FN = Frank van Nunen, GE = Gert van Ee, JM = Jan Muilwijk, JW = Jan Wieringa, OV = Oscar Vorst, RJ = Ruud Jansen, RR = Rob Rossel, TS = Tim Struyve, Div = meer dan drie waarnemers; voor de **deelgebieden**: D = Groot Vroon, Dishoek, G = Goudplaat, GS = Goese Sas, I = Inlages Noord-Beveland, K = Kaloot, O = Duinen van Oranjezon, PN = De Poel Noord, PZ = De Poel Zuid, S = Schotsman. Codering voor **nieuwe vondsten**: ^{ZE} = nieuw voor de provincie Zeeland, ^{ze} = voor het eerst sinds 1966 in de provincie Zeeland, ^{NL} = eerste Nederlandse vondst sinds 1966, ^{NL} = soort na 2010 als nieuw voor Nederland gemeld.

GYRINIDAE - schrijvertjes

Gyrinus paykulli Ochs OV I

HALIPLIDAE - watertreders

Peltodytes caesus (Duft.) FN GE D G
Haliphus confinis Steph. CS FN G S
Haliphus lineatocollis (Marsh.) Div G PN PZ S
Haliphus ruficollis (Deg.) Div D G PZ S
Haliphus immaculatus Gerh. RJ G
Haliphus apicalis Thoms. FN S
Haliphus mucronatus Steph. GE OV RJ D G

NOTERIDAE - diksprietwaterkevers

Noterus clavicornis (Deg.) Div G I PZ S

PAELOBIIDAE - pieptorren

Hygrobia hermanni (F.) Div D G

DYTISCIDAE - waterroofkevers

Liopteris haemorrhoidalis (F.) Div D G I
Laccophilus minutus (L.) FN GE OV D PZ S

Hydrovatus cuspidatus (Kunze) CS FN G S
Hydroglyphus geminus (F.) OV D
Hygrotus impressopunctatus (Schall.) FN GE OV D G PN S
Hygrotus confluens (F.) GE OV D
Hygrotus inaequalis (F.) Div D G PN PZ S
Hygrotus decoratus (Gyll.) OV RJ G PZ
Hyphydrus ovatus (L.) Div D G S
Hydroporus angustatus Sturm Div G I PZ S
Hydroporus gyllenhalii Schdte. FN S
Hydroporus palustris (L.) FN OV G PZ S
Hydroporus erythrocephalus (L.) FN S
Hydroporus tessellatus (Drap.) RJ G
Hydroporus planus (F.) OV PN
Hydroporus pubescens (Gyll.) FN S
Hydroporus discretus Fairm. & Bris. FN D
Hydroporus memnonius (Nicol.) OV D

<i>Agabus bipustulatus</i> (L.)	Div	D G PN S
<i>Ilybius ater</i> (Deg.)	FN GE	I S
<i>Rhantus suturalis</i> (MacI.)	OV RJ	G I PN
<i>Colymbetes fuscus</i> (L.)	OV RJ	G PN PZ
<i>Hydaticus seminiger</i> (Deg.)	OV RJ	G I
<i>Dytiscus marginalis</i> L.	CS FN	G S
<i>Dytiscus circumflexus</i> F.	CS RJ	G
^{ze} <i>Cybister lateralimarginalis</i> (Deg.)	GE	D
CARABIDAE - loopkevers		
<i>Leistus ferrugineus</i> (L.)	JW	O
<i>Notiophilus biguttatus</i> (F.)	OV	PZ
<i>Loricera pilicornis</i> (F.)	FN RJ	G S
<i>Dyschirius aeneus</i> (Dej.)	OV	D
<i>Dyschirius tristis</i> Steph.	OV	PN
<i>Dyschirius globosus</i> (Hbst.)	GE OV	D PN
<i>Trechus quadristriatus</i> (Schränk)	Div	I K O PN S
<i>Trechus obtusus</i> Er.	Div	O S
<i>Tachys scutellaris</i> Steph.	OV	I
^{ze} <i>Paratachys bistriatus</i> (Duft.)	OV	PN
<i>Cillenus lateralis</i> Sam.	JW	K
^{NL} <i>Ocys tachysoides</i> (Antoine)	RJ	I
<i>Bembidion lampros</i> (Hbst.)	GE	PN
<i>Bembidion properans</i> (Steph.)	GE	PN
<i>Bembidion dentellum</i> (Thunb.)	GE OV	PN
<i>Bembidion varium</i> (Ol.)	OV	PN
<i>Bembidion femoratum</i> Sturm	RJ	G
<i>Bembidion fumigatum</i> (Duft.)	GE OV	D PN
<i>Bembidion assimile</i> Gyll.	Div	D PN PZ PZ S
<i>Bembidion normannum</i> Dej.	GE OV	I
<i>Bembidion minimum</i> (F.)	FN OV RJ	D G I PN
<i>Bembidion quadrimaculatum</i> (L.)	Div	I PN S
^{ze} <i>Bembidion quadripustulatum</i> Serv.	OV	PN
<i>Bembidion articulatatum</i> (Panz.)	FN GE OV	D S
<i>Bembidion obtusum</i> Serv.	FN OV	D I
<i>Bembidion biguttatum</i> (F.)	OV	PN
<i>Bembidion lunulatum</i> (Geoffr.)	OV RJ	G PN
^{NL} <i>Bembidion latinum</i> Netol.	OV	PZ
<i>Pogonus chalceus</i> (Marsh.)	GE OV	I
^{ze} <i>Pogonus littoralis</i> (Duft.)	OV	I
<i>Poecilus versicolor</i> (Sturm)	JM	O
<i>Pterostichus strenuus</i> (Panz.)	FN	D S
<i>Pterostichus minor</i> (Gyll.)	OV	PZ
<i>Pterostichus melanarius</i> (Ill.)	AL	G
<i>Agonum thoreyi</i> Dej.	CS OV RJ	G I
<i>Calathus fuscipes</i> (Goeze)	JM JW	O
<i>Calathus erratus</i> (Sahlb.)	JM	O
<i>Calathus melanocephalus</i> (L.)	JM OV	D O
<i>Calathus mollis</i> (Marsh.)	Div	K O S
<i>Amara convexior</i> Steph.	OV	I
<i>Amara communis</i> (Panz.)	FN	D
<i>Amara lunicollis</i> Schdt.	RR	S
<i>Amara aenea</i> (Deg.)	FN	D
<i>Amara convexuscula</i> (Marsh.)	GE	I
<i>Harpalus tardus</i> (Panz.)	JM	O
<i>Harpalus anxius</i> (Duft.)	JM	O
<i>Ophonus puncticeps</i> Steph.	CS GE RJ	G I
<i>Stenolophus mixtus</i> (Hbst.)	FN OV	D S
<i>Acupalpus parvulus</i> (Sturm)	FN GE OV	PN S
<i>Acupalpus dubius</i> Schilsky	FN GE OV	D PN S

<i>Anthracus consputus</i> (Duft.)	OV	PN
<i>Dicheirotichus gustavii</i> Crotch	Div	I K
<i>Dicheirotichus obsoletus</i> (Dej.)	AB FN OV	I K
<i>Oodes helopioides</i> (F.)	OV	PZ
<i>Panagaeus bipustulatus</i> (F.)	JM	O
<i>Demetrias monostigma</i> Sam.	JM JW RJ	K O
<i>Demetrias imperialis</i> (Germ.)	GE	D
<i>Paradromius linearis</i> (Ol.)	Div	I PZ S
<i>Dromius quadrimaculatus</i> (L.)	AT JM	O S

Figuur 6. *Calodromius spilotus* (foto Tim Faasen).

^{ze} <i>Calodromius spilotus</i> (Ill.)	AT OV	PZ S
<i>Philorhizus crucifer</i> (Luc.)	FN	I
<i>Philorhizus melanocephalus</i> (Dej.)	GE	I PN
<i>Syntomus foveatus</i> (Geoffr.)	FN JW	D O
HYDROPHILIDAE - spinnende waterkevers		
<i>Helophorus grandis</i> (Ill.)	CS FN	D G
<i>Helophorus aequalis</i> Thoms.	FN OV	D
<i>Helophorus brevipalpis</i> Bed.	Div	D G I PN S
<i>Helophorus obscurus</i> Muls.	Div	G PN
<i>Helophorus fulgidicollis</i> Motsch.	FN	S
<i>Helophorus minutus</i> (F.)	FN OV	D PN
<i>Helophorus longitarsis</i> Woll.	OV	PN
<i>Hydrochus crenatus</i> (F.)	GE OV	PZ
<i>Berosus affinis</i> Brullé	GE OV RJ	D G
<i>Chaetarthria simillima</i> Vorst & Cup.	FN OV	D
<i>Anacaena globulus</i> (Payk.)	CS RJ	G I
<i>Anacaena limbata</i> (F.)	Div	D G I PN PZ S
<i>Anacaena bipustulata</i> (Marsh.)	OV RJ	G PN
<i>Laccobius bipunctatus</i> (F.)	FN GE OV	D G I PN PZ S
<i>Laccobius minutus</i> (L.)	RJ	G I
<i>Helochares lividus</i> (Forst.)	Div	D G I PN PZ S
<i>Enochrus melanocephalus</i> (Ol.)	RJ	G
<i>Enochrus testaceus</i> (F.)	FN GE OV	G I PZ
<i>Enochrus coarctatus</i> (Gredl.)	FN OV	G I PZ
<i>Cymbiodyta marginellus</i> (F.)	Div	G I PN PZ S
<i>Hydrobius fuscipes</i> (L.)	Div	D G I PN S
<i>Hydrophilus piceus</i> (L.)	Div	D G S
<i>Coelostoma orbiculare</i> (F.)	Div	D G I PZ
<i>Cercyon littoralis</i> (Gyll.)	Div	I K
<i>Cercyon depressus</i> Steph.	FN OV RJ	I
<i>Cercyon ustulatus</i> (Preysl.)	FN	G

<i>Cercyon marinus</i> Thoms.	GE OV	PN PZ	<i>Tachyporus hypnorum</i> (F.)	Div	D G O PN
<i>Cercyon pygmaeus</i> (Ill.)	OV	PN	<i>Tachyporus dispar</i> (Payk.)	TS	O
<i>Cercyon tristis</i> (Ill.)	OV	PN	^{ze} <i>Tachyporus pusillus</i> Grav.	JW	O
<i>Cercyon sternalis</i> (Shp.)	Div	D I PZ S	<i>Tachinus rufipes</i> (L.)	OV	PN
<i>Megasternum concinnum</i> (Marsh.)	CS FN OV	G I PN	<i>Habrocerus capillaricornis</i> (Grav.)	CS	S
<i>Cryptopleurum minutum</i> (F.)	OV	PN	<i>Aleochara intricata</i> Mannh.	OV	PN
<i>Sphaeridium bipustulatum</i> F.	OV	PN	^{ze} <i>Aleochara tristis</i> Grav.	OV	PN
HISTERIDAE - spiegelkevers			<i>Aleochara bipustulata</i> (L.)	FN JW RJ	I K
<i>Acritus nigricornis</i> (Hoffm.)	CS	S	<i>Aleochara verna</i> Say	OV	D
<i>Saprinus semistriatus</i> (Scriba)	FN	D	<i>Aleochara obscurella</i> Grav.	RJ	I
<i>Hypocaccus d. maritimus</i> (Steph.)	AB CS OV	I O	<i>Oxypoda elongatula</i> Aubé	FN	D
<i>Kissister minimus</i> (Laporte)	Div	I	^{ze} <i>Ocyusa maura</i> (Er.)	OV	I
HYDRAENIDAE - waterkruipers			<i>Gnypeta carbonaria</i> (Mannh.)	OV	D PN
<i>Hydraena testacea</i> Curt.	FN GE OV	D I PN	<i>Gnypeta rubrior</i> Totth.	FN OV	D G PN
		PZ S	<i>Thinonoma atra</i> (Grav.)	OV	PZ
<i>Limnebius nitidus</i> (Marsh.)	FN	S	<i>Aloconota gregaria</i> (Er.)	OV	I
<i>Limnebius aluta</i> Bed.	OV	D PZ	<i>Geostiba circellaris</i> (Grav.)	TS	O
<i>Ochthebius dilatatus</i> Steph.	OV	PN	^{ZE} <i>Philhygra malleus</i> (Joy)	FN	G
<i>Ochthebius auriculatus</i> Rey	OV	I	^{ZE} <i>Philhygra volans</i> (Scriba)	CS	I
<i>Ochthebius minimus</i> (F.)	Div	D G I	<i>Philhygra palustris</i> (Kiesw.)	OV	PZ
		PN PZ S	^{ze} <i>Atheta amicula</i> (Steph.)	CS	O
<i>Ochthebius marinus</i> (Payk.)	Div	D I PN S	^{ze} <i>Atheta inquinula</i> (Grav.)	OV	PN
<i>Ochthebius viridis</i> Peyr.	OV	D PN	<i>Atheta nigra</i> (Kr.)	CS OV	I O PZ
^{nl} <i>Aulacochthebius exaratus</i> (Muls.)	OV	D	^{ze} <i>Atheta canescens</i> (Shp.)	OV	PZ
PTILIIDAE - veervleugelkevers			<i>Atheta sordidula</i> (Er.)	OV	PN
<i>Ptenidium fuscicorne</i> Er.	OV	D	^{ZE} <i>Atheta celata</i> (Er.)	OV	PZ
<i>Ptenidium punctatum</i> (Gyll.)	FN OV RJ	I	^{ze} <i>Atheta laticollis</i> (Steph.)	FN OV RJ	I PZ
<i>Ptenidium pusillum</i> (Gyll.)	FN OV	D PZ	<i>Atheta gagatina</i> (Baudi)	RJ	O
^{ZE} <i>Ptiliola kunzei</i> (Heer)	OV	PN	<i>Atheta cauta</i> (Er.)	OV	PN
<i>Nephanes titan</i> (Newm.)	OV	PZ	<i>Atheta nigripes</i> (Thoms.)	OV	PN
<i>Acrotrichis grandicollis</i> (Mannh.)	OV	PN	^{ze} <i>Atheta graminicola</i> (Grav.)	RJ	I
<i>Acrotrichis montandonii</i> (Allib.)	FN OV	D PZ	<i>Atheta aeneicollis</i> (Shp.)	CS OV RJ	I O PZ
<i>Acrotrichis sericans</i> (Heer)	OV	PN	<i>Atheta oblita</i> (Er.)	FN OV	I PZ
<i>Acrotrichis dispar</i> (Matth.)	OV	PZ	^{ze} <i>Atheta crassicornis</i> (F.)	CS OV	O PZ
<i>Acrotrichis brevipennis</i> (Er.)	OV	D I	<i>Atheta coriaria</i> (Kr.)	OV	PZ
<i>Acrotrichis atomaria</i> (Deg.)	OV	D PN	<i>Atheta vestita</i> (Grav.)	OV	I
<i>Acrotrichis sitkaensis</i> (Motsch.)	OV	I PN PZ	^{ze} <i>Alianta incana</i> (Er.)	FN OV	D I PZ
^{ZE} <i>Acrotrichis henrici</i> (Matth.)	OV	PZ	<i>Pachnida nigella</i> (Er.)	OV	I
<i>Acrotrichis fascicularis</i> (Hbst.)	OV	PZ	<i>Dinaraea angustula</i> (Gyll.)	OV	PZ
SILPHIDAE - aaskevers			^{ze} <i>Dinaraea aequata</i> (Er.)	OV	PZ
<i>Phosphuga atrata</i> (L.)	GE	PN	<i>Nehemitropia lividipennis</i> (Mannh.)	FN OV RJ	I PN
^{ze} <i>Nicrophorus vespilloides</i> Hbst.	FN RJ	D S	<i>Acrotona obfuscata</i> (Grav.)	TS	O
STAPHYLINIDAE - kortschildkevers			^{ZE} <i>Acrotona benicki</i> (Allen)	OV	PN
<i>Acrolocha sulcula</i> (Steph.)	OV	PN PZ	<i>Acrotona fungi</i> (Grav.)	Div	I O PN PZ
<i>Omalius laevisculum</i> Gyll.	CS FN	I	^{ZE} <i>Acrotona amplicollis</i> (Muls. & R.)	CS FN OV	I
<i>Omalius excavatum</i> Steph.	RJ	I	<i>Halobrecta flavipes</i> Thoms.	OV	I
<i>Anthobium unicolor</i> (Marsh.)	TS	O	<i>Amischa analis</i> (Grav.)	FN	D
^{ze} <i>Olophrum piceum</i> (Gyll.)	TS	O	<i>Amischa nigrofusca</i> (Steph.)	FN OV RJ	D I S
<i>Metopsia clypeata</i> (Müll.)	FN OV TS	D O PN	<i>Amischa decipiens</i> (Shp.)	OV	PN
<i>Rybaxis longicornis</i> (Leach)	GE OV	D	<i>Drusilla canaliculata</i> (F.)	FN TS	D O
<i>Brachygluta fossulata</i> (Reichb.)	FN GE	I	^{ZE} <i>Zyras collaris</i> (Payk.)	TS	O
<i>Brachygluta waterhousei</i> (Rye)	FN OV	I S	<i>Gyrophaena manca</i> Er.	CS RJ	O
<i>Brachygluta helferi</i> (Schm.Göb.)	Div	D I K	<i>Phytosus spinifer</i> Curt.	CS OV RJ	I
^{ze} <i>Phloeocharis subtilissima</i> Mannh.	FN	S	<i>Phytosus balticus</i> Kr.	OV	I
^{ze} <i>Ischnosoma splendidum</i> (Grav.)	FN	D	<i>Diglotia mersa</i> (Halid.)	OV	I
^{ze} <i>Sepedophilus littoreus</i> (L.)	RJ	S	<i>Oligota parva</i> Kr.	OV RJ	PZ S
<i>Sepedophilus testaceus</i> (F.)	CS FN	S	<i>Oligota pusillima</i> (Grav.)	OV RJ	I
<i>Sepedophilus marshami</i> (Steph.)	CS OV	PN S	<i>Oligota pumilio</i> Kiesw.	Div	I S
<i>Sepedophilus nigripennis</i> (Steph.)	TS	O	<i>Cypha longicornis</i> (Payk.)	CS	S
<i>Tachyporus nitidulus</i> (F.)	Div	I O			

<i>Cypha laeviuscula</i> (Mannh.)	FN OV	D
^{ze} <i>Cypha seminulum</i> (Er.)	RJ	O
^{ze} <i>Myllaena dubia</i> (Grav.)	OV	PZ
<i>Myllaena intermedia</i> Er.	OV	D PZ
<i>Myllaena infuscata</i> Kr.	FN OV	D
^{ze} <i>Deinopsis erosa</i> (Steph.)	OV	D PZ
<i>Scaphium immaculatum</i> (Ol.)	TS	O
<i>Scaphisoma agaricinum</i> (L.)	RJ	O
^{ze} <i>Siagonium quadricorne</i> Kirby & Sp.	OV	PZ
<i>Carpelimus rivularis</i> (Motsch.)	OV RJ	D I PZ
<i>Carpelimus obesus</i> (Kiesw.)	OV	PN
^{ze} <i>Carpelimus impressus</i> (Lac.)	OV	D PZ
<i>Carpelimus corticinus</i> (Grav.)	Div	D I PN
<i>Carpelimus gracilis</i> (Mannh.)	OV	D
^{ze} <i>Carpelimus elongatulus</i> (Er.)	OV	PN
^{ze} <i>Bledius limicola</i> Totth.	OV	I
<i>Bledius gallicus</i> (Grav.)	OV	D
<i>Oxytelus laqueatus</i> (Marsh.)	OV	PN
<i>Anotylus rugosus</i> (F.)	Div	D G I PN PZ
^{ze} <i>Anotylus tetracarınatus</i> (Block)	OV	PZ
<i>Platystethus cornutus</i> (Grav.)	OV RJ	D I PN
<i>Platystethus degener</i> Muls. & R.	CS OV	D I
<i>Platystethus alutaceus</i> Thoms.	CS FN OV	D G I
<i>Platystethus nodifrons</i> Mannh.	OV	PN
<i>Platystethus nitens</i> (Sahlb.)	FN OV	D G PN
<i>Stenus junı</i> (Payk.)	Div	G I O PN
<i>Stenus clavicornis</i> (Scop.)	Div	I O PN
<i>Stenus boops</i> Ljungh	Div	D I PN PZ
<i>Stenus incrassatus</i> Er.	OV	PZ
<i>Stenus canaliculatus</i> Gyll.	FN	S
<i>Stenus nitens</i> Steph.	OV	PN
<i>Stenus pusillus</i> Steph.	OV	PN
<i>Stenus brunripes</i> Steph.	CS	S
^{ze} <i>Stenus latifrons</i> Er.	OV	I
<i>Stenus fulvicornis</i> Steph.	GE OV	PN
<i>Stenus cicindeloides</i> (Schall.)	FN	G
<i>Stenus flavipes</i> Steph.	OV	D
<i>Stenus aceris</i> Steph.	GE OV	D I
<i>Stenus impressus</i> Germ.	TS	O
^{ZE} <i>Stenus ossium</i> Steph.	JW	O
^{ZE} <i>Stenus pallipes</i> Grav.	GE OV	PN
<i>Euaesthetus bipunctatus</i> (Ljungh)	OV	PN
<i>Euaesthetus ruficapillus</i> (Lac.)	FN OV	D I
<i>Paederus fuscipes</i> Curt.	FN GE OV	PN S
<i>Paederus riparius</i> (L.)	Div	G PN
^{ze} <i>Astenus immaculatus</i> Steph.	FN	D
^{ze} <i>Rugilus angustatus</i> (Geoffr.)	CS FN RJ	S
^{ze} <i>Rugilus rufipes</i> Germ.	TS	O
<i>Rugilus orbiculatus</i> (Payk.)	Div	I PN PZ S
<i>Rugilus erichsonii</i> (Fauv.)	FN OV	D
^{ZE} <i>Medon apicalis</i> (Kr.)	RJ	S
<i>Sunius propinquus</i> (Bris.)	FN	S
<i>Sunius bicolor</i> (Ol.)	CS FN OV	I
^{ze} <i>Pseudomedon obsoletus</i> (Nordm.)	RJ	G
<i>Lithocharis nigriceps</i> Kr.	Div	S
<i>Scopaeus laevigatus</i> (Gyll.)	FN OV	D G S
^{ze} <i>Tetartopeus terminatus</i> (Grav.)	FN	D
<i>Tetartopeus rufonitidus</i> (Rtt.)	OV	PN

Figuur 7. *Rugilus rufipes* (foto Tim Faasen)

^{ZE} <i>Lathrobium longulum</i> Grav.	OV	I
^{ze} <i>Ochtheophilum fracticorne</i> (Payk.)	Div	D G S
<i>Erichsonius signaticornis</i> (Mls. & R.)	FN OV	D
<i>Erichsonius cinerascens</i> (Grav.)	FN	D
<i>Cafius xantholoma</i> (Grav.)	Div	GS I K O
<i>Philonthus debilis</i> (Grav.)	CS	I S
<i>Philonthus concinnus</i> (Grav.)	OV	I PZ
^{ze} <i>Philonthus corruscus</i> (Grav.)	OV	PZ
<i>Philonthus tenuicornis</i> Muls. & R.	OV	PN PZ
<i>Philonthus cognatus</i> Steph.	OV	D
<i>Philonthus carbonarius</i> (Grav.)	OV TS	D O
<i>Philonthus varians</i> (Payk.)	OV	PZ
<i>Philonthus quisquiliarius</i> (Gyll.)	OV	PN PZ
<i>Rabigus pullus</i> (Nordm.)	OV	D
<i>Gabrius osseticus</i> (Kol.)	OV	I
<i>Gabrius piliger</i> Muls. & R.	OV	PN
<i>Gabrius nigrutilus</i> (Grav.)	FN	I
<i>Gabrius breviventer</i> (Sperk)	FN OV	D G I PN S
<i>Ocyopus olens</i> (Müll.)	RJ	G
<i>Tasgius ater</i> (Grav.)	CS FN	I
<i>Tasgius morsitans</i> (Rossi)	TS	O
<i>Quedius cinctus</i> (Payk.)	OV	PN PZ
<i>Quedius simplicifrons</i> Fairm.	FN OV	I
<i>Quedius molochinus</i> (Grav.)	CS	I
<i>Quedius nigriceps</i> Kr.	TS	O
<i>Quedius schatzmayri</i> Grid.	FN OV	D
<i>Quedius semiobscurus</i> (Marsh.)	FN OV TS	D O
^{ze} <i>Heterothops dissimilis</i> (Grav.)	CS	S
^{ZE} <i>Acylophorus glaberrimus</i> (Hbst.)	FN	G
<i>Othius subuliformis</i> Steph.	FN TS	D O

Figuur 8. *Leptacinus intermedius* (foto Tim Faasen).

^{ze} <i>Leptacinus intermedius</i> Donisth.	CS RJ	S
^{ze} <i>Leptacinus batychnus</i> (Gyll.)	OV RJ	PN S
^{ze} <i>Leptacinus pusillus</i> (Steph.)	CS RJ	S
^{ze} <i>Gyrophypnus punctulatus</i> (Payk.)	FN OV	PN S
<i>Gyrophypnus angustatus</i> Steph.	Div	I PZ
<i>Megalinus glabratus</i> (Grav.)	JW OV	K PZ
<i>Xantholinus elegans</i> (Ol.)	RJ	I
<i>Xantholinus linearis</i> (Ol.)	OV RR TS	D O S
<i>Xantholinus longiventris</i> Heer	CS FN OV	D I
<i>Hypnogyra angularis</i> (Ganglb.)	RJ	S
SCARABAEIDAE - bladsprietkevers		
<i>Aegialia arenaria</i> (F.)	CS JW	K O
<i>Aphodius fossor</i> (L.)	JW	O
<i>Aphodius rufipes</i> (L.)	GE OV	PN
<i>Aphodius foetens</i> (F.)	JW	O
<i>Aphodius rufus</i> (Moll)	OV	PN
<i>Onthophagus similis</i> (Scriba)	JW	O
<i>Onthophagus coenobita</i> (Hbst.)	OV	PZ

Figuur 9. *Clambus armadillo* (foto Tim Faasen).

CLAMBIDAE - dwergkogeltjes		
^{ze} <i>Clambus armadillo</i> (Deg.)	OV	I
^{ZE} <i>Clambus simsoni</i> Blackburn	FN RJ	S
SCIRTIDAE - moerasweekschilden		
<i>Cyphon laevipennis</i> Tourn.	GE OV	I PN PZ
^{ZE} <i>Cyphon padi</i> (L.)	FN	G
BUPRESTIDAE - prachtkevers		
^{ze} <i>Aphanisticus pusillus</i> (Ol.)	FN JW	D O
DRYOPIDAE - ruighaarkevers		
<i>Dryops ernesti</i> Goz.	OV	D
<i>Dryops luridus</i> (Er.)	FN GE OV	D G I PN PZ S
LIMNICHIDAE - dwergpilkevers		
<i>Limnichus pygmaeus</i> (Sturm)	FN	D
HETEROCERIDAE - oevergraafkevers		
<i>Heterocerus fenestratus</i> (Thunb.)	GE OV	D PN PZ
<i>Heterocerus fuscus</i> Kiesw.	FN OV RJ	D I S
THROSCIDAE - dwergkniptorren		
<i>Trixagus obtusus</i> (Curt.)	GE	PN
ELATERIDAE - kniptorren		
<i>Agriotes gallicus</i> Lac.	AL	GS
MELYRIDAE - bloemweekschilden		
<i>Anthocomus rufus</i> (Hbst.)	RJ	G
SPHINDIDAE - slijmzwamkevers		
^{ze} <i>Sphindus dubius</i> (Gyll.)	CS FN RJ	S
^{ze} <i>Aspidiphorus orbiculatus</i> (Gyll.)	CS RJ	S

Figuur 10. *Sphindus dubius* (foto Tim Faasen).

NITIDULIDAE - glanskevers		
<i>Carpophilus marginellus</i> Motsch.	OV	PZ
<i>Epuraea biguttata</i> (Thunb.)	OV	PZ
<i>Nitidula carnaria</i> (Schall.)	JW	K
<i>Glischrochilus hortensis</i> (Geoffr.)	AL OV	G PZ
<i>Glischrochilus quadrisignatus</i> (Say)	OV	PZ
MONOTOMIDAE - kerkhofkevers		
<i>Monotoma picipes</i> Hbst.	OV	PZ
<i>Monotoma bicolor</i> Villa & Villa	CS FN RJ	S
^{ZE} <i>Monotoma quadricollis</i> Aubé	CS	S
SILVANIDAE - spitshalskevers		
<i>Uleiota planata</i> (L.)	RJ	O
^{NL} <i>Silvanus recticollis</i> Rtt.	CS RJ	S
PHALACRIDAE - glanzende bloemkevers		
<i>Olibrus millefolii</i> (Payk.)	OV	D
<i>Olibrus affinis</i> (Sturm)	FN JW OV	D O
<i>Stilbus oblongus</i> (Er.)	OV	PN
CRYPTOPHAGIDAE - harige schimmelkevers		
^{ze} <i>Telmatophilus typhae</i> (Fall.)	FN OV	D PZ
^{ze} <i>Telmatophilus schoenherrii</i> (Gyll.)	OV	D I
^{ze} <i>Cryptophagus dentatus</i> (Hbst.)	CS RJ	S
^{ze} <i>Cryptophagus denticulatus</i> Heer	OV	PZ
<i>Atomaria fuscata</i> (Schönh.)	OV	I
<i>Atomaria lewisi</i> Rtt.	OV	PZ
<i>Atomaria rhenana</i> Kr.	OV RJ	I PN
<i>Atomaria testacea</i> Steph.	FN OV RJ	I PZ
<i>Atomaria nigrirostris</i> Steph.	FN	G
<i>Ephistemus globulus</i> (Payk.)	Div	I PN
^{NL} <i>Ephistemus reitteri</i> Casey	OV	PZ
EROTYLIDAE - prachtzwamkevers		
<i>Cryptophilus integer</i> (Heer)	OV	PZ
CERYLONIDAE - dwerghoutkevers		
<i>Cerylon histeroides</i> (F.)	CS	S
<i>Cerylon ferrugineum</i> Steph.	CS	S
COCCINELLIDAE - lieveheersbeestjes		
<i>Coccidula rufa</i> (Hbst.)	Div	D I PN
<i>Rhyzobius litura</i> (F.)	OV RR	D I PN S
<i>Rhyzobius chrysomeloides</i> (Hbst.)	JW	O
^{ze} <i>Stethorus punctillum</i> (Weise)	GE OV	PZ
<i>Nephus redtenbacheri</i> (Muls.)	FN	I
<i>Platynaspis luteorubra</i> (Goeze)	OV	D
^{ze} <i>Hippodamia tredecimpunctata</i> (L.)	FN OV	D
<i>Hippodamia variegata</i> (Goeze)	Div	I O
<i>Anisosticta novemdecimpunctata</i> (L.)	FN	G
<i>Coccinella septempunctata</i> L.	Div	D G I K S

<i>Harmonia quadripunctata</i> (Pont.)	CS	I
<i>Harmonia axyridis</i> (Pall.)	Div	I K PZ
<i>Propylea quatuordecimpunctata</i> (L.)	OV	I
<i>Psyllobora vigintiduopunctata</i> (L.)	Div	D PN S
<i>Tytthaspis sedecimpunctata</i> (L.)	CS GE OV	O PN PZ
CORYLOPHIDAE - molmkogeltjes		
<i>Sericoderus lateralis</i> (Gyll.)	FN OV RJ	D I PN PZ
<i>Corylophus cassidoides</i> (Marsh.)	OV	D I
^{ze} <i>Orthoperus corticalis</i> (Redt.)	RJ	S
<i>Orthoperus aequalis</i> Shp.	RJ	S
LATRIDIIDAE - schimmelkevers		
^{ze} <i>Enicmus brevicornis</i> (Mannh.)	CS RJ	O
<i>Enicmus transversus</i> (Ol.)	FN	I
<i>Enicmus histrio</i> Joy & Tomlin	OV	PZ
<i>Stephostethus lardarius</i> (Deg.)	GE OV	PN
<i>Cartodere bifasciata</i> (Rtt.)	FN GE OV	D I PN
<i>Cartodere nodifer</i> (Westw.)	CS GE	O PN
<i>Corticaria crenulata</i> (Gyll.)	Div	D I PZ S
<i>Corticaria impressa</i> (Ol.)	FN OV	I
<i>Corticaria gibbosa</i> (Hbst.)	FN OV	D I PZ S
<i>Corticaria minuta</i> (F.)	OV	D I PN PZ
MYCETOPHAGIDAE - boomzwamkevers		
^{ZE} <i>Mycetophagus quadripustulatus</i>	OV	PZ
<i>Typhaea stercorea</i> (L.)	OV	PZ
ZOPHERIDAE - somberkevers		
^{NL} <i>Synchita undata</i> Guér.	CS RJ	O
TENEBRIONIDAE - zwartlijven		
<i>Phylan gibbus</i> (F.)	CS RJ	O
<i>Xanthomus pallidus</i> (Curt.)	AB JW	O
<i>Crypticus quisquilius</i> (L.)	OV	PN
<i>Phaleria cadaverina</i> (F.)	JW OV	I O
<i>Diaperis boleti</i> (L.)	AL	G
ANTHICIDAE - snoerhalskevers		
<i>Cyclodinus constrictus</i> (Curt.)	FN OV	I
<i>Omonadus floralis</i> (L.)	OV	PZ
<i>Cordicollis instabilis</i> (Schm.)	Div	I PZ S
<i>Anthicus antherinus</i> (L.)	Div	D I O PN S

Figuur 11. *Bruchus luteicornis* (foto Tim Faasen).

CHRYSOMELIDAE - haantjes

^{ze} <i>Bruchus luteicornis</i> Ill.	OV	D
<i>Bruchidius varius</i> (Ol.)	FN OV	G PZ
<i>Oulema obscura</i> (Steph.)	FN	I
<i>Oulema melanopus</i> (L.)	GE	PN
<i>Oulema duftschmidi</i> (Redt.)	AT OV	D G
<i>Cassida rubiginosa</i> Müll.	GE	PN

<i>Chrysolina haemoptera</i> (L.)	OV	D
<i>Gastrophysa polygoni</i> (L.)	FN	I
<i>Phaedon armoraciae</i> (L.)	FN	G
<i>Phratora laticollis</i> (Suffr.)	FN	S
<i>Agelastica alni</i> (L.)	CS FN	D S
<i>Phyllotreta cruciferae</i> (Goeze)	OV RJ	I
^{ZE} <i>Phyllotreta nigripes</i> (F.)	FN	I
<i>Aphthona euphorbiae</i> (Schrank)	FN	G
^{ze} <i>Aphthona nonstriata</i> (Goeze)	FN OV	D
<i>Longitarsus jacobaeae</i> (Wtrh.)	FN	D
^{ZE} <i>Longitarsus aeruginosus</i> (Foudr.)	FN	S
<i>Longitarsus pratensis</i> (Panz.)	FN OV	D
^{ZE} <i>Longitarsus reichei</i> (All.)	OV	PN
<i>Longitarsus parvulus</i> (Payk.)	AL OV	I PN PZ
<i>Altica lythri</i> Aubé	RJ	G
<i>Altica oleracea</i> (L.)	FN	D
<i>Neocrepidodera transversa</i> (Marsh.)	CS	O
<i>Crepidodera fulvicornis</i> (F.)	FN	D
<i>Crepidodera aurata</i> (Marsh.)	FN GE OV	D PN PZ
<i>Chaetocnema concinna</i> (Marsh.)	GE OV	PN PZ
<i>Chaetocnema hortensis</i> (Geoffr.)	FN OV	D I
<i>Sphaeroderma testaceum</i> (F.)	FN GE	G I
BRENTIDAE - spitsmuisjes		
<i>Ceratapion onopordi</i> (Kirby)	GE OV	D PZ
<i>Melanapion minimum</i> (Hbst.)	CS	S
<i>Taenipapion urticarium</i> (Hbst.)	OV	PZ
<i>Protapion trifolii</i> (L.)	FN	D
<i>Protapion apricans</i> (Hbst.)	OV	D
<i>Protapion assimile</i> (Kirby)	OV	PN
<i>Pseudaplemonus limonii</i> (Kirby)	Div	I
<i>Perapion marchicum</i> (Hbst.)	FN OV	D
<i>Perapion curtirostre</i> (Germ.)	OV	D
<i>Apion haematodes</i> Kirby	OV	D
<i>Catapion seniculus</i> (Kirby)	OV	D
<i>Catapion pubescens</i> (Kirby)	FN OV	D
<i>Ischnopterapion loti</i> (Kirby)	FN OV	D
^{NL} <i>Ischnopterapion modestum</i> (Ger.)	FN	D
<i>Holotrichapion pisi</i> (F.)	FN OV RJ	D G I PZ
CURCULIONIDAE - snuitkevers		
<i>Otiorhynchus atroapterus</i> (Deg.)	CS JW	O
<i>Sitona lineatus</i> (L.)	Div	D I O S
<i>Sitona sulcifrons</i> (Thunb.)	OV	D
<i>Sitona lepidus</i> Gyll.	OV	D
<i>Sitona hispidulus</i> (F.)	OV RJ	D I
<i>Sitona humeralis</i> Steph.	OV RJ	D S
<i>Brachypera zoilus</i> (Scop.)	CS	S
^{ze} <i>Bagous collignensis</i> (Hbst.)	GE	D
<i>Phytobius leucogaster</i> (Marsh.)	GE	D
<i>Pelenomus canaliculatus</i> (Fähr.)	GE OV	D
<i>Rhinoncus perpendicularis</i> (Reich)	OV	D
^{ZE} <i>Ceutorhynchus cakilis</i> (Hans.)	JW OV	I K
<i>Trichosirocalus troglodytes</i> (F.)	FN	D
<i>Anthonomus rubi</i> (Hbst.)	OV	PZ
<i>Curculio glandium</i> Marsh.	OV	PZ
<i>Tychius picirostris</i> (F.)	FN	D
<i>Sibinia arenariae</i> Steph.	FN	I
<i>Mecinus pyrastrer</i> (Hbst.)	FN	D
<i>Mecinus pascuorum</i> (Gyll.)	OV	D
<i>Orchestes erythropus</i> (Germ.)	JW	O
<i>Orchestes testaceus</i> (Müll.)	FN	D

Stenopelmus rufinasus Gyll.
Tanysphyrus lemnae (Payk.)

FN GE OV D G
 FN G

Pselactus spadix (Hbst.)

OV RJ I

Verkiezing Insect van het Jaar

Van 16 maart tot 3 april kan er gestemd worden op de vijf kandidaten van de ‘shortlist’ van verkiezing van het Insect van het Jaar. Of daar kevers bijzitten is bij het ter perse gaan van deze Everts Info nog niet bekend, maar ook als dat niet zo is, kun je natuurlijk altijd je stem uitbrengen op één van de geweldige kandidaten. Alle stemmers maken onder andere kans op een excursie waarin de winnaar zal worden gezocht. Stemmen kan op [Insect van het Jaar](#).

Tweedehands keverboeken

Uit de nalatenschap van zijn groot(ouders) heeft Luc Willemse nog een flinke serie keverboeken thuis staan die hij graag wilt verkopen o.a. Everts, Reitter en FHL delen 1-11 plus supplementen en ecologische delen.

Geïnteresseerd? Stuur dan een email naar Luc Willemse, dan stuurt Luc je de lijst met boeken en de prijzen.

Ook Tim Struyve heeft een aantal keverboeken te koop. Bij interesse contact opnemen met [Tim](#).

Jeanne Kuijper-Nannenga (Arnhem) heeft een aantal keverboeken in de aanbieding, onder meer over snuitkevers. Voor meer info neem contact op met Jeanne.

De Sektie *Everts* van de Nederlandse Entomologische Vereniging werd opgericht in 1988 en richt zich op de studie van de (Nederlandse) kevers. Zij is vernoemd naar de grondlegger van de vaderlandse coleopterologie jonkheer Edouard Everts (1849-1932).

